

عنوان مقاله:

باغ ایرانی، هستی نوشونده

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 13، شماره 45 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

مهدی شیبانی - استاد گروه معماری منظر دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

سیدامیر هاشمی زادگان - پژوهشگر دکتری معماری منظر، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

افزایش تعدد و گوناگونی مطالعات باغ ایرانی علیرغم فواید بسیار، به علت کم توجهی به چارچوب نظری حاکم بر آنها منجر به بروز جدال هایی شده که پیش از اعتبار بیرونی هر یک، مربوط به اعتبار درونی آنهاست. در این زمینه یکی از مسایلمهم، معنای مقدس بودن باغ به مثابه بهشت است. از این رو مسیله قدسی بودن به عنوان دست آوردی آسمانی کهالگویی ثابت با توانایی ایجاد گسترده تغییرات است یا انکار قدسی بودن و محدود کردن آن به واقعیت های فیزیکی و سایراندیشه ها، به روشنی در میان مطالعات باغ ایرانی تفاوت گذاری نشده، به همین سبب مخاطب از جنبه حکمت باغ ایرانیبا ابهام روبه رو است. هدف مقاله دسته بندی مطالعات باغ ایرانی بر اساس چارچوب نظری حاکم بر آنهاست؛ تا با تمرکز برمسیله قدسی بودن و تشریح اینکه پیدایش یک باره باغ ایرانی با لحاظ عقل امروز بسیار بعید است، اعتبار درونی آنها را بررسی کند. از این رو با دسته بندی مطالعات موجود در چهار ساختار اصلی اسطوره ای، جوهر ثابت، انکار جوهر و جوهر متحرک، به تحلیل آنها جهت شناسایی و رفع تناقض ها پرداخته می شود. روش کار، استدلال منطقی از نوع فرهنگی/گفتمانی و شامل دو مرحله است. اول، مطالعات کتابخانه ای و استدلال برابیتی اعتبار درونی. دوم، تفسیر رابطه ای جدید میان یافته ها و مقایسه با هنر شعر فارسی جهت تبیین اعتبار بیرونی. نتایج نشان می دهد باغ های ایرانی همچون شاعران متعدد هنر فارسی در سطوح مختلف، فهم های متعددی از خصلت شاعرانگیایرانی هستند که استعلا یافته اند. خصلتی که حاصل فهمی از سازوکار عالم در چرخه ای از نهفتگی- اشتداد- فعلیت(حرکت جوهری) است. نمود احساسی این فهم در یکی از قلعه های رفیعش از نگاه مولانا حضور مداوم خداوند است. وجهمنحصر به فرد هنرمند باغ ساز ایرانی، التفات او بر این حضور مداوم است. تغییرات پدیده ها در باغ که حواس مادی تا مفهومی را اغناء می کنند، سرمستی از این نگاه آیه نگر است که نمود مهرورزی آن ارزش قدسی می یابد. کیفیت باغ ایرانی از تکوین زیبایی ها و منافع عالم ماده به ماورا استعلا یافته و نه اینکه ثابت و از پیش وجود داشته باشد.

کلمات کلیدی:

باغ ایرانی، فهم انسان از سازوکار هستی، قدسی، هستی مدام نوشونده، خرد و شهود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/628915>

